

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу фебруару 1912. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава, Управе града Београда, градских и средњих судова, у току месеца фебруара ове године извршено је у Србији:

1. Убивања	35
2. Детоубиства	2
3. Нехотичних убистава	3
4. Покушаја убистава	37
5. Разбојништва	5
6. Силовања	2
7. Тешких телесних повреда	19
8. Паљевина	98
9. Опасних крађа	119
10. Злонамерних понистаја туђих ствари	17 ¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

Убивања	31	или	88.5%
Детоубиства	2	»	100.0%
Нехотичних убистава	3	»	100.0%
Покушаја убистава	36	»	97.2%
Разбојништва	5	»	100.0%
Силовања	2	»	100.0%
Тешких тел. повреда	19	»	100.0%
Паљевина	6	»	6.1%
Опасних крађа	24	»	20.1%
Злонамер. понистаја туђих ствари	3	»	17.5%

¹⁾ У месецу фебруару 1911. г., дела је ових било:

1. Убивања	25
2. Детоубиства	4
3. Нехотич. убистава	2
4. Покушаја убистава	29
5. Разбојништва	4
6. Силовања	1
7. Тешких телесн. повреда	13
8. Паљевина	50
9. Опасних крађа	115
10. Злонамерних понист. туђих ствари	4

Највећи број убистава извршен је ва-треним оружјем (19), оштрим оруђем (13), и тугом (3).

Узроци њиховом извршењу леже: у међусобној свађи за 20 случајева, у освети за 5, у користољубљу за 2, у вршењу

званичне дужности за 2, у одметању од власти за 2, у нужној одбрани за 2, у љубомори за 1. За један случај узрок је непознат.

Посматрана према местима у којима су извршена изложена убиства јављају се: у срезу хомољском 3, у срезу врачарском 2, у срезу јабланичком 2, у срезу копаоничком 2 (оба непронађена), у срезу нишком 2, у срезу млавском 2 (1 непронађено), у срезу прокупачком 2 и по 1 у срезovima: космајском, посавском округа београдског, колубарском округа ваљевског, гужанском, брзопаланачком, расинском, темнићском, беличком, ресавском, нишавском, мачванском, голубачком, качерском, подунавском, косаничком (непронађено), моравичком и у варошима: Крагујевцу, Ђуприји, Нишу и Београду.

Детоубиства извршена су по 1: у срезу јасеничком округа крагујевачког и вароши Београду.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезovima: колубарском округа ваљевског, јадранском и рачанском.

Покушаји убистава извршени су: у срезу јабланичком 6, у срезу беличком 4, у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу тамнавском 2, у срезу млавском 2, у срезу звишком 2 (1 непронађен), у срезу орашком 2, у срезу добричком 2, у срезу прокупачком 2 и по 1 у срезovima: космајском, врачарском, ваљевском, масуричком, лесковачком, гужанском, крагујевачком, брзопаланачком, левачком, бањском, пожаревачком, голубачком и у вароши Београду.

Сва ова дела извршена су већином у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена по 1 у срезovima: јабланичком, лесковачком, лужничком, звишком и јасеничком округа смедеревског.

Силовања су извршена по 1: у срезу ресавском и у вароши Нишу.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу јабланичком 2, у срезу крагујевачком 2 и по 1 у срезovima: грочанском, лесковачком, кључком, брзопаланачком, расинском, жупском, левачком,

параћинском, нишком, мачванском, азбуковачком, пожаревачком, ариљском, моравичком и у вароши Београду.

Паљевине су извршене: у срезу бањском 13, у срезу сврљинском 8 (1 пронађена), у срезу деспотовачком 7, у срезу звишком 7, у срезу крајинском 5, у срезу параћинском 5, у срезу ресавском 4, у срезу нишком 4, у срезу хомољском 4, у срезу лесковачком 3 (2 пронађен), у срезу лепеничком 3, у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу неготинском 2, у срезу подунавском 2, у срезу зајечарском 2, у срезу косаничком 2, у срезу прокупачком 2, у срезу студеничком 2 и по 1 у срезovima: посавском округа београдског, врачарском, колубарском округа београдског, пчињском, власотиначком, масуричком, јасеничком округа крагујевачког (пронађена), гужанском (пронађена), крагујевачком, брзопаланачком, расинском, нишавском (пронађена), лужничком, љубићском, качерском, бољевачком, заглавском, ужичком, жичком, моравичком и у вароши Ужици.

Вредност свих ових паљевина износи око 17.900 динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 16 (1 пронађена), у срезу јасеничком 9 (2 пронађене), у срезу колубарском округа ваљевског 5 (1 пронађена), у срезу крагујевачком 5, у срезу колубарском округа београдског 4 (2 пронађене), у срезу млавском 4, у срезу звишком 4, у срезу лесковачком 3 (1 пронађена), у срезу гужанском 3, у срезу бањском 3, у срезу поцерском 3 (1 пронађена), у срезу пожаревачком 3 (1 пронађена), у срезу орашком 3 (све пронађене), у срезу црногорском 3, у срезу ваљевском 2, у срезу посавском округа ваљевског 2 (1 пронађена), у срезу тамнавском 2, у срезу лепеничком 2 (1 пронађена), у срезу копаоничком 2 (1 пронађена), у срезу ресавском 2, у вароши Нишу 2, у вароши Шапцу 2 (1 пронађена), у срезу рађевском 2 (1 пронађена), у срезу бољевачком 2, у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезovima: космајском (пронађена), подгорском, јабланичком, пчињском, власотиначком, масуричком,

брзопаланачком, и готинском, трстеничком (пронађена), ражањском, деспотовачком, парафинском (пронађена), нишком, алексиначком, моравском округа нишког, лужничком (пронађена), посаво-тамнавском (пронађена), мачванском (пронађена), хомољском, тимочком, добричком, прокупачком, златиборском, трнавском, жичком (пронађена) и у варошима: Врањи, Ђуприји, Пироту и Смедереву.

Вредност свих ових крађа износи око 12.000 динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу жупском 2 (1 пронађен), у срезу лужничком 2, у срезу поцерском 2 (оба пронађена), у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, тамнавском, лесковачком, трстеничком, моравском округа нишког, рамском, хомољском, звишком и јасеничком округа смедеревског.

Вредност свих уништених ствари износи око 1.800 динара.

Поред изложених дела у току месеца фебруара ове године извршено је у Србији и 15 самоубиства и то по 1 у срезовима: посавском округа београдског, подгорском, лесковачком, крагујевачком, жупском, поцерском, качерском, љубињском, јасеничком округа смедеревског, косаничком, пожешком, драгачевском и у варошима: Врањи, Шапцу и Београду.

Сва ова самоубиства извршена су: *ватреним оружјем 7, вешањем 6, оштрим оруђем 1 и тровањем 1.*

А узроци њиховом извршењу леже: у болести за 5 случајева, у *душевном растројству* за 2, у *страху од казне* за 2, у *рђавом материјалном стању* за 2, у *рђавом домаћем животу* за 1, у *стиду* за 1, у *тузи* за 1; и за 1 случај узрок је *непознат.*

Покушаји самоубиства извршени су: по 1 у срезовима: мачванском (вешање, жалост), поцерском (оштро, болест) и у варошима: Шапцу (ватрено, непознат) и Београду (дављењем у води, стид).

Општи преглед до сад изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	Убиства	Детаљности										
			Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Силовања	Тешке телесне повреде	Паљење	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	4	—	—	2	—	—	1	3	5	1	1	—
2	« ваљевски	1	—	1	5	—	—	—	2	12	1	1	—
3	« врањски	2	—	—	8	—	—	3	6	8	1	2	—
4	« крагујевачки	2	1	—	2	—	—	2	6	10	—	1	—
5	« крајински	1	—	—	1	—	—	2	8	2	—	—	—
6	« крушевачки	3	—	—	—	—	—	2	1	4	3	1	—
7	« моравски	4	—	—	5	—	1	2	16	5	—	—	—
8	« нишки	3	—	—	1	—	1	1	25	8	1	—	—
9	« пиротски	1	—	—	—	1	—	—	2	2	2	—	—
10	« подрински	1	—	1	—	—	—	2	—	9	2	2	3
11	« пожаревачки	6	—	—	6	1	—	1	11	12	3	—	—
12	« руднички	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
13	« смедеревски	1	—	—	2	1	—	—	2	13	1	1	—
14	« тимочки	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	—
15	« топлички	3	—	—	4	—	—	—	4	2	—	1	—
16	« ужички	—	—	1	—	—	—	1	2	4	—	1	—
17	« чачански	1	—	—	—	—	—	1	4	4	2	1	—
18	Управа града Београда	1	1	—	1	—	—	1	—	16	—	1	1
Свега:		35	2	3	37	5	2	19	98	119	17	15	4

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 2. априла 1912. године Абр. 486, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ТРАГОВИ НОГУ И РУКУ У КРИВИЧНИМ ИСТРАГАМА

(НАСТАВАК)

Трчање.

За време трчања отисак је мање јасан, јер се услед клизања и ротације производе скраћења. Поред овога, прсти, клизајући уназад пре подизања ноге, одбацују често разне материје (песак, зем-

љу итд.), које испуњају отисак у већој или мањој мери. Многе личности за време трчања додирују земљу само предњим странама ногу, док се, међутим, професионални тркачи, нарочито ако су уморни, ослањају целим табаном.

Мареј и Карле, који су специјално изучавали механизам хода и трчања, констатовали су ово:

1. Приликом хода по хоризонталној земљи, отисак пете одговара тачно средини линије која сједињује отиске двају трагова супротне пете;

2. Ослањање ноге о земљу јаче је за време хода но за време стајања;

3. У колико су кораци већи, у толико је већи и притисак ноге на земљу;

4. Траг пете код увећаних корачаји остаје сталан, док се траг врха ноге увећава, и

5. Дубина и дистанција отисака увеличавају се приликом трчања.

Отисци великог прста (на ноzi).

Масон је био први, који је обратио пажњу на важност овог отиска. Велики прст може се поделити на два главна дела: први одговара жиличасто-рекавичавој маси која покрива први његов зглоб, а други његовом мишићу — прегибачу (горњи део). Овај други део варира, не само код разних ногу, већ и код једне исте према томе да ли је она у миру или у покрету. Врло ретко, у дванаест случајева једанпут, отиска овог дела нема ни у ходу ни приликом стајања. У два случаја на дванаест он се показује у ходу, али га нема приликом стајања. Најчешће пак, у девет случаја на дванаест, захваљујући енергичном грчењу мишића, овај отисак — који за време стајања има облик усамљене тачке, више или мање наглашене — проширује се тако да у извесним случајевима има облик правилне дугуљасто-окургле фигуре са предњим делом отиска самог прста.

Дужина корака.

Дужина корака добија се мерењем међупростора, који раставља отиске двеју пета. Код одраслог човека, средња величина корака варира, према брзини хода, између 65 и 90 см. Код личности малог или великог раста, ове мере, сасвим природно, смањују се или увећавају. Корак војнички износи 75 см. Ако дужина корака прелази 1 м., она је последица трчања. Код деце и старих лица корак је много краћи. Средња дужина женских корака, по Жилу де ла Турет, износи 50 см. Он ову разлику у дужини корака између људи и жена приписује релативној слабости жена, већој ширини карлице и већем ширењу ногу.

Корак десне ноге обично је већи од корака леве ноге. Ово долази отуд, што су мишићи у десној ноzi развијенији. Разлика између корака износи: код људи скоро 2 см., а код жена само 0.3 см.

Средње трансверсално ширење ногу износи: код људи 11 до 12 см., а код жена 12 до 13 см. Услед увеличавања овог ширења, корак губи у дужини и постаје спорнији, али у исто доба и сигурнији. Са овог разлога старци и деца, чији корак није тако сигуран, траже шири ослонац у ходу, ширећи трансверсално ноге. Исто је овако и са личностима које носе велики терет, и које одржавају равнотежу свога хода ширећи ноге.

Линија хода.

Фрекон дефинише линију хода овим речима: „линија хода или управна линија пролази кроз центре свију пета; сматра се као линија права, и ако прав ход не постоји, пошто ширење ногу готово увек

дако варира са сваком кораком. У ствари, то је линија више или мање изломљена. Њена изломљеност увећава се са дебљином (трудна жена). По Ценкеру могућно је познати корак флегматичара и беспосличара по томе, што њихови отисци прелазе наизменце са стране линије хода, која је у противности са њиховим нормалним положајем.

Угао хода.

Овај угао постаје услед пресека линије осовине ногу са линијом хода, и веома варира према личностима: ход са врхом ногу изнутра, у поље и са паралелним стопалама. Угао хода може код извесних личности сачињавати прави професионални особени знак. Тако су у ходу коњаника ноге често потпуно паралелне и у страну знатно удаљене. Извесне дрводеље, навикнуте да се крећу по узаним гредама, одликују се само паралелним ногама у ходу, али без удаљења. Корак морнара, паралелизам стопала и велико удаљење у страну познати су. Фрекон је врло тачно уочио да војници, у почетку ношења сабље или мача, показују знатно удаљење леве ноге од линије хода, а врх обуће више им је унутра окренут. У опште се може рећи, да је угао хода већи — отворенији — код људи но код жена. Његова средња величина износи: 31 до 32° код људи, и 30 до 31° код жена. У колико су деца млађа у толико више корачају са стопалама изнутра окренутим.

Неправилан ход.

Код хода уназад посматра се веома јасна неправилност отисака, која одаје неизвесну стабилност. Код хода у страну, свака нога налази се са једне исте стране линије хода. Код лице, корачајући нормално, гледа уназад, његове ноге стају као и код хода у страну, јер по правилу оно окреће изнутра ногу, која је противположена страни на коју гледа. Личности старе или уморне повлаче ноге. Ова особеност јасно се констатује по траговима на земљи.

Модификације отисака услед разних узрока.

Овде ћемо укратко изложити разне модификације отисака услед разних узрока:

Доба старости: Отисци деце мањи су, а угао хода затворенији, услед тога што су им стопале више унутра окренуте. Код деце и стараца јавља се смањење дужине корака и увећање ширења ногу у страну. Старији људи повлаче често ноге.

Женски хол: Отисци ногу приближују се дечјим отисцима. Ширење ногу у страну увећава се, а отвор угла хода смањује. За време трудноће овај се угао увећава. Деформисање ногу чешће је код жена но код људи.

Обућа: Услед веома шиљатих ципела велики прст повијен је с поља, док су остали прсти наслагани један преко другог. Трагови другог и четвртог прста у овим случајевима често су веома рудиментарни на отisku, или их никако и

нема. Први заглавак метатарса постаје испупчен.

Професионалне навике: Носачи, коњаници итд. имају паралелне и удаљене стопале; дрводеље паралелне стопале, а пекари вуку ноге услед навике приликом ношења старе обуће за време рада итд.

Промене и деформације патолошког порекла: Делумична ампутација, брадавице на табану ноге, стопала саката, равна и хрома. У последњем случају, испитивањем отисака познаће се која је нога болесна. Она се повлачи поред здраве ноге. Ако је хромост незнатна, она више или мање превазилази ногу здраву, али је од ове увек мање активна, а и дужина њеног корака краћа је. У овом случају констатује се неједнакост у дистанцијама између отисака. У колико је ова неједнакост знатнија, у толико је и хромост већа. Отисак задње ноге у највећем међупростору одговара отisku болесне ноге. Лаксањ је посматрао утицај туберкулозе и тифусне грознице на табане. Отисци, који су били нормални приликом ступања болесника у болницу, показивали су доцније неке карактере савијене ноге, јер су ноге додиривале земљу само на веома узаним тачкама.

Нервне болести могу такође имати утицаја на отисак ноге. Тако, нога табетичара производи отисак код кога угао унутрашње ивице, у нивоу првог зглоба великог прста, постаје испупчен.

Изложили смо укратко све што је потребно знати за интерпретацију отисака босих ногу (као и ногу обувених) са гледишта правца и брзине хода, навика при идењу итд. Не треба, међутим, претеривати у важности закључака, до којих се, према веровању, може доћи студирањем опште физиономије отиска. Као што је већ казао Ценкер, човек није машина и с тога може сваког тренутка изменити начин свога хода. Што се тиче угла линије хода, ширења ногу у страну итд. да би се формулисали сигурни закључци треба посматрати чврст корак и на већем простору.

Обуvene ноге.

И ако се злочини често врше од индивида са босим ногама, ипак у већини случајева злочинци овом приликом задржавају своју обућу, или бар чарапе.

Отисци ноге у чарапи приближују се много отisku босе ноге, само што им ивице нису тако јасне као код овог последњег, и што се прсти, у најчешће прилика, не показују одвојено од остале ноге. Понекад је, међутим, могућно познати положај четири прста по појачавању трага ако је отисак позитиван, и по већем угнућу ако је негативан. Велики прст повијен је у поље услед стегања у ципели, а мост између предњег дела ноге и пете шири је.

И код позитивних и код негативних отисака ногу у чарапама могућно је, у већини случајева, познати облик — распоред — шупљика које чарапе остављају. Овај облик варира са начином фабрикации чарапа и материјалом употребљеним за њихову израду. Тако, код чарапа

од вуне шупљике су много веће него код чарапа од памука. Код чарапа руком рађених шупљике су много збијеније но код оних које се фабрикују машином. Поред овога, чарапе од разних материја нуде веома различиту општу структуру. Шавови руком рађених чарапа разликују се од једне чарапе ка другој, док се „поштрикаване“ чарапе одликују веома карактеристичним знацима.

Нога у чарапи оставља, дакле, отисак, који пружа довољно особености за евентуално упоређење и идентификовање са чарапом окривљеног. Поред овога, овај отисак може још пружити извесна обавештења и о социјалној ситуацији творца злочина, јер је мало вероватно да ће један сељак или радник носити fine чарапе, изузев случаја ако их је украо.

Отисци шупљика на чарапама обично су јасни, ако произлазе од чарапа које су мало упрљане блатом. Ми смо имали један случај опасне крађе у коме су позитивни отисци, произведени блатом на црном столу, показивали тако јасно структуру чарапа, да су веома лако могли бити идентификовани са чарапама нађеним код једне осумњичене личности. Резултат добивен на овај начин био је још контролисан упоређењем облика отиска са оним ноге осумњиченог.

Разуме се већ, да и нога окривљеног, приликом произвођења отисака за упоређење, треба да буде у чарапи. Добијају се врло добри отисци ако се нога у почетку стави на веома равну цинкану плочу, превучену знатним слојем штампарског мастила, а за овим на белу хартију.

Ципеле.

Ципела има веома разних облика, али су најобичније: ципеле са шиљатим врхом, ципеле са заокруженим врхом и ципеле са четвртастим врхом. Енглеска форма карактеристична је по ђоновима заокруженим и са широким ивицама, по широкој и ниској пети и одсуству кривине. Американска форма одликује се кривином ђонова и повијањем заокругљеног врха унутра. Услед овога осовина је повијена ка унутрашњој ивици. Ципеле „Ришелије“, нарочито за даме, остављају отисак са петом много ужом но ципеле енглеског кроја. Пошто су штикле код ципела „Ришелије“ релативно високе, то део ђона, који одговара предњем делу ноге, додирује сам земљу. Отисци, које производе ове ципеле, личе на отиске веома савијене ноге, док се отисци енглеске обуће приближују отисцима равне ноге.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

„Нисам желео никако да умрем на постељи и сећајући се речи „мртав је онај који се не креће“, отпочнем нов

живот у коме без великог зашчињања има послова сваке врсте. Уверен да ћећу дуго живети решим се да то време корисно употребим; постао сам гусар; шта сам имао да ризикујем? могу ме само убити, а и тада мало губим; међутим не оскудевам ни у чему, разоноћења сваке врсте: опасности, уживања, ништа себи не кратим.“

Читалац сад зна какви су људи били капетан Полет и његов помоћник. Овај последњи, са душом у носу, био је и у битци и у свему подбачач осталима. По-некад кад је изгледало да је сав утонуо у туђне мисли он би се из заноса трзао нагло; његова глава даваше покрет нервима и он би постао тако дурновит да не познаваше границе: није било будалаштине, није било испада који он није био кадар учинити; у овом неприродном надражењу све му је било могућно; покушао би да и само небо прескочи. Нисам у стању да изређам све лудости које је починио на овом вес љу кад ме је Дифаји са њиме упознао. Час предлаже једно, час друго; најзад му паде на памет позориште. — Шта се даје данас? ушита. — »Саможивост и кајање.“ — Ја више волим »Два брата.« Другови, воли ли ко од вас да плаче? Капетан плаче сваке године на свој имен дан; ми немамо никад таквих радости. Тако је кад је човек родитељ. Идете ли кад год у позориште, старешино? Треба да видите; биће много света. Сав лепа свет, племство овог краја, рибарке у хаљинама од свиле. О, Боже! небо, отвори се! прасад са колирима. Али ништа, оне траже забаве; још да бар разуму француски? а, баш! само што не уједају. Сећам се последњег бала: жене кад их позовете у игру, одговарају: *трудна сам*¹⁾. — А тако, ти би хтео да набијеш рогове сељаку? рече Полет своје поручнику, којег нико од гусара не прекидаше. — Капетане, одговори овај, ја сам предложио, нико не каже ништа, никоме се не плаче, идем да плачем сам.

Флерио изиђе одмах а капетан га стаде хвалити: »занесењак је ама храбар, нема му равна под овом божјом капом!« Затим нам настави причати како да има да захвали срчаности Флерија за богату пљачку коју су учинили. Причање је било занимљиво и примамљиво и поред тога што Полет имађаше рђаву навику да квари везу, гутајући глас с свагда кад се деси на крају речи са сугласницима, како се у грађанству тад сматрало за обавезно говорити, ако се хоће да говори отмено и како се говорило о празницима. Тако нам је описао готово смешно једну борбу у коју је, по обичају, мотком умлатно туце Енглеза. — В че се примицаше; Полет који не беше још видео жену и децу повуче се пошто се врати Флерио. Али Флерио се не врати сам. — Капетане, рече, како вам се допада млади морнар кога сам рекрутовао? Надам се да црвена капа није никад стајала на лешној глави. — Доиста, одговори Полет; само... то је неки жутокљунац? нема браде... А., додаде подижући глас, то

је нека жена! Затим настави са још већим чуђењем: не варам се, то је Санта... — Да, Елиза, лепша половина директора трупе која чини част Булоњи, дошла је амо да ужива у нашој срећи. — Жена међу гусарима! ја јој честитам, рече капетан бацајући пребученој комендијашници презрив поглед; она ће овде чути лепе ствари! Само нам је још љаво требао! жена! — Но, господине шефе! узвикну Флерио. Нисмо ми људождери, нећемо је појести. У осталом знате прирев: »она воли да се смеје и да с нама пије и пева;« шта има ту рђавога? — Ништа, само... путовати треба, а моји су људи сви здрави... није овде место жени која се влада добро... На ове речи, срдито изговорене, Елиза обори очи. — Драго дете, не стиди се, капетан се шали. — Не, не, ја се не шалим; сећаш се за време Св. Наполеона кад цео штаб, почев од маршала Бриона, немађаше љубазнице, тај дан није било ни битке: госпођа зна зашто, не приморавајте ме да говорим много!

И ако овај говор понижаваше Елизу ипак се она не кајаше што је допратила Флерија. У општој гунгули она покуша оправдати свој долазак код »Сребрног лафа« љункошћу, отменошћу манира, пријатношћу лица које изгледа да распуштени живот искључује. Она говораше о узвишености, о слави, о храбрости, јунаштву и најзад да би заинтересовала Полета она се позва на његову племенитост називајући га француским витезом. Ласкања увек, више или мање, али тек овладају душама, и Полет поста готово учтив, с му се поврати у уста и поче га изговарати са толико раскошности као да је обукао празнично одело; још се извини колико је боље могао, од Елизе доби опрштај и опрости се са својим званицама препоручујући им да се забављају, као да је њима досадно било. Што се тиче мене ја нисам могао више остати будан, потражим кревет, одакле нисам ништа више ни чуо ни видео. Сутра дан сам био свеж и крепак. Флерио ме представи власнику лађе, који, ценећи ме по добром изгледу, даде ми неколико петодинарака унапред. После седам дана осам наших другова одоше у болницу, а комендијашница Санта не виђаше се више ни на објавама... кажу да се она одмах склонила на сигурно место, а потом отпутовала у Париз.

С нестрпљењем сам очекивао час кад ћемо се укрцати. Петодинарке г. Шоаснарда биле су избројане: и ако су ми омогућавале живот, нису ми ни мало дозвољавале да играм неку важну улогу; с друге стране, што сам више остајао на кошну све сам се више бојао неког непријатног сусрета. Булоња је била препуна рђавих људи. Манзи, Трибути, Сале-и и други бављаху се у пристаништу и пљачкаху под заповедништвом разбојника Канивета, који се ту, код толике војске, усуђиваше називати *целат глава*. Чини ми се да и сад видим ону слику на његовој капи, на којој су били израђени мртвачка глава, мачеви и укрштене кости. Канивет је био као арендатор, или боље, господар коцке и др.

Он је створио гомилу учитеља борења, њихових помоћника, вештака у руковању штапом, у борењу ногом и другим вештинама, који су њему плаћали данак да би имали право вршити доповлуке. Он их је надзиравао непрестано и кад би посумњао да су неискрени каживавао их је. Помишљао сам да је немогућно да у овоме друштвеном талогу нема кога који је побегао из казамата; бојао сам се да ме ко не позна, и моја су страховања у толико била основанија што сам био чуо да су неколико ослобђених робијаша били примљени у пионире а неки у војне раднике у марини. Неколико дана говорило се само о убиствима, о разбојништвима, о крађама, а сви ови злочини имали су особине, по којима се познавало, да су дело извезбаних зликоваца. Сасвим је могућно да се у овом броју разбојника налази и који од оних с којима сам био везан у Тулону. Било ми је потребно да их избегнем, јер ако би се понова с њима удружио имао бих муке да се сачувам да ме не увуку у опасности. Зна се, да су крадљивци као и девојке: кад човек мисли да утекне из њиховог друштва, и од њихових погрешака, они се удружују да му намеру осујете; они траже друга који бежи од зла и за њих је слава да га задрже у томе презривом положају, из кога нити они излазе нити допуштају другоме изићи. Помињем оне који су у Лиону оптужили мене и узроке који су их навели да ме ухапсе. Како ми је то искуство било још свеже, био сам сасвим природно вољан да се њим користим и да се пазим; према томе, на улици сам излазио што сам год ређе могао и готово све време проводио сам у доњој вароши код неке Анри, која је примала гусаре на стан и храну и позајмљивала им је на име онога што ће као део добити од пљачке. Госпођа Анри, претпостављајући да је била удата, беше врло лепа удовица, још врло пријатна и ако је била у тридесет шестој години; имала је две красне ћерке, које су не претендујући да буду паметне, биле толико љубазне да су уливале наду сваком лепом младићу ког је срећа обдарила. Сваки који трошаше паре у њиховој кући био је најомиленији и код мајке и код кћери, и то толико дуго колико је дуго трошио. Руке ових девојка биле су обећаване двадесет пута, двадесет пута су може бити оне биле верене и њихов углед није претрпео никакву штету. Биле су слободне у речима, али иначе врло уздржљиве и ма да се не разметаху невинишћу нико се не могаше похвалити да је успео да оне погреше. Међутим колико је јунака са мора који су били очарани њиховим дражима! Колико су заљубљених, који су се варали њиховим изазивачким држањем, уображавали да уживају особиту наклоност која ће их одвести срећи! Дневни љубавник био је слављен, нежно пажен, укљиване су му хиљаду ситних пажњи, дозвољаване му извесне интимности, један пољубац, на пример, силом узет; храбрин је погледима; давани су му савети за штедњу, наводећи га право да троши; чак се руковало његовим новцем, и ако би

¹⁾ Уморна сам.

му имаће смањило, што је обично бивало без његовог знања, њему је племенито нуђен зајам и тад би сазнавао за своју немаштину; никад му нису показивали врата: и не показујући му ни хладноћу ни равнодушност чекало се да га нужда и љубав натерају да срља у нове опасности. Али чим би лађа, која односи, љубавника, дигла једра и отпловила ка срећним успесима којима су залога били брак и једна мала сума узета да се троструко врати, љубавника би заменио каквакв други доброћудник, тако да у кући госпође Анри обожаваоци су изгледали као чунак који иде тамо амо, њене ћерке као градић стално опседнут и по изгледу готов да се преда, али који никако не пада. Кад се један дигне други седне; имало је ту обмане за сваког и ништа друго до једино обмане. Цецилија, једна од кћери госпође Анри беше прешла двадесету годину; била је весела, смешљива до крајности, не црвенећи слушала је све, само се љућаше на додиривање. Хортенза, њена сестра, не љућаше се ни на то; она је била млађа и беше навиклива, кад кад она говораше ствари... али изгледало је да у венама ових девојака тече м д и сок од поморанџиних цветова тако су биле слатке и кротке. У њиховим грудима није било ничега запаљивог и ма да пристајаху у неприлично разговоре и ако су трпеле врло интимне покрете лађара, ипак, кажу, да су потпуно заслуживале надимак који је дат пастирки из Вокулера, и који носи и једна мала варош¹⁾ у Пикардији.

У овој кући становао сам месец дана и толико сам пажан да сам се сам чудио, а време сам проводио у картању, одвећ слободним шалама и пијући пиво; ово досадно беспослицићење преста најзад. Полет је хтео да настави свој уобичајени посао: пођосмо у лов; али ноћи не бежу довољно мрачне, а дани бежу постали дуги. Цела наша пљачка сводила се на неколико лађица угља и на једну шалупу од мале вредности, на којој нађосмо некога лорда, заборавио сам му име, који да би повратио апетит беше окупио са куварем да се шета, приморали су га да подели своје имање и да једе острице ворденске²⁾.

„Мртва сезона“ се приближаваше и ништа више не могасмо упљачкати. Капетан поста ћутљив и туробан као ноћна капа; Флерио очајаваше, псовао је и праскао од јутра до мрака; од увече до ујутру био је пак у правом наступу лудила; сва посада, каже она изрека веома омиљена у народу, јела се сама. У оваквом расположењу напали смо једну лађу. Била је поноћ: изишав из замка близу Динкерка упутимо се ка енглеској обали; наједанпут месец сину кроз облак и просу своју светлост по таласима, на малом одстојању од нас забелеше се једрила; приметисмо један ратни брод који секаше светле таласе; Полет га познаде. „Синови, повика он, он је наш, лезите потрбушке, а ја одговарам за стражу“. За час ступисмо у борбу;

Енглези су се бранили бесно, страшна се борба отвори на њиховој палуби. Флерио, који по свом обичају беше ускочио први, први и погубе; Полет би рањен, али се освети, освети и свог помоћника: поби све око себе; никад нисам видео сличну касапницу. За непуних од десет минута постасмо ми господари брода и тробојна, застава би истакнута место црвене. Дванаесторица наших погубоше у овом нападу, у коме и једна и друга страна бежу развиле сву своју ратоборност.

Међу погинулима био је и неки Лебел, који је толико лично на мене да су се због тога сваки дан дешавале пометње. Сетим се да је мој друг имао уредне исправе. Па то је, помислим, дивна прилика! незна се шта носи ноћ а шта носи дан; Лебела ће бацити рибаме, њему пасош не треба, а мени би послужио добро. Мисао ми изгледаше особита, само сам се бојао да није Лебел хартије оставио код сопственика лађе и веома сам се обрадовао кад сам их напишао на његовим грудима; одмах их узем а нико ме не виде. Кад су у море бацили цакове с песком, у којима су лешеве били да би боље потонули, осетио сам да ми спаде грдан терет, јер сам се надао да ћу у будуће бити ослобођен од Видока, који ми је толико јада причинио.

Међутим нисам још био потпуно сигран; Дифаји, који је био наш дружни старешина знао је моје право име и та ме околност онеспокојаваше. Да не бих стрепео од њега решим се да му испричам какву лаж и да га на тај начин придобијем да ћути.

Али пабе сам се бринуо, јер викнем Дифаји-а, потражим га на брику, но њега не беше, изађем на палубу „Реванша“, тражио сам га, викао понова, нема одвора; сиђем у одељење за барут, нема га. Шта је било с њим? Попнем се у „Шпајз“: крај једног бурета ракије и неколико флаша приметим опруженог човека. — Дифаји! гурнем га, окренем... поцрнео, мртав.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине леновачке, актом својим Бр. 597, пита:

„Једно лице из ове општине, отуђило је једну парцелу своје земље, и кад је надлежна власт затражила уверење по § 471. тачка 11. грађ. суд поступка, суд овај издао му је уверење по књ. „Б“ да има потпуно земље колико му горњи § штити као земљоделцу, ну у то имање ушло је и имање, које је донела његова жена као мираз, а које овај од пре 12 година ужива.

Продавац, кога је суд овај осудио да изда тапију купцу на продато имање, тужио је суду часнике ове општине, наводећи: да нема потпуно земље за ужи-

вање, пошто се, вели, женино имање не може узети у рачун заједно са његовим имањем при издавању уверења по § 471., и извео је и земљомера на лице места и имање своје премеарио.

Стога суд учтиво моли за објашњење о следећем:

1. Може ли се и сме ли се узимати у оцену и женино имање уз мужевљево при издавању уверења по § 471. грађ. суд. поступка или не?

2. Стоје ли одговорни, и имају ли кривцу часници општ. суда, кад ови издаду уверење једном лицу оснивајући се на књ. Б. од 1885. год. да има земље по § 471. грађ. суд. пост. а међутим после се премеаром на лицу места нађе да нема довољно земље за уживање?“

— На ово питање одговарамо:

По § 416. и §§ 767., 771. и 773. грађ. закона, сва непокретна добра, која жеза донесе у мираз приликом удаје, остају њена својина како за све време трајања брачне заједнице, тако и на случај да се ова раскине.

Ако би жена умрла у брачном стању а не би имала деце, имање, које је донела као мираз, не припада њеноме мужу, него њеним најближим сродницима.

Кад овако стоји ова ствар, онда се женино имање, при издавању уверења о *наглавици* земљоделца, не може и не сме убрајати као својина мужевљева, јер он има само право уживања истог и ништа више.

Према овоме, општински часници погрешили су, што су и женино имање обухватили уверењем, које су издали у смислу § 471. грађ. суд. поступка.

Исто тако погрешили су, што су за основицу узели мере из књиге „Б“, јер је ова књига само подлога за распоред државног пореза, али се никако не може узети пространост, тамо означена, за тачну и за доказ о количини имовине извесног лица.

Имање је требало мерити, па онда издати уверење.

На сваки начин да часници могу одговарати, ако се истрагом утврди, да су они *намерно* и *свесно* убрајали женино имање у мужевљево и узели пописну књигу као доказ, те да на тај начин само оштете тужиоца.

II

Суд општине горњо-коњушке, актом својим Бр. 678, пита:

„Пре извесног времена, а по извршеном редовном избору општ. часника у 1910. год. придодата су овој општини села: Грабовац, које се одвојило од општине крушевачке, и село Гор. Точане, које се одвојило од општ. грабовничке.

Према овоме, а на основу чл. 68. закона о општинама, извршиће се избор општ. часника у овој општини одмах по извршеном избору народних посланика — 1. априла ове год. —

Према чл. 68. зак. о општинама имају се изабрати: председник, кметови, и одборници, но како је свако село у овој општини, приликом редовних избора, изабрало за себе кмета, а тако и села која

¹⁾ Перона, названа невина, зато што је никад није непријатељ освајао.

²⁾ По вароши Вердену.

су после придодата овој општини избрала су свака за себе кмета, који су и сада на тим положајима, то је овоме суду нејасно: хоће ли се сада вршити и избор сеоских кметова или не, пошто придодата села нису ништа утицала на избор ових.

Зато суд моли уредништво „Полициског Гласника“ да у наредном броју изволи дати своје објашњење о овоме, те како би суд знао шта ће приликом избора радити? “

— На ово питање одговарамо:

У одељку V закона о општинама, предвиђају се две могућности у погледу образовања нових општина.

Једна је од њих, да се две постојеће општине спајају у једну нову, и о њима говоре чланови 59—63.

Друга је, да се једна општина, састављена из више села, цела — одваја — у две засебне општине, и о њима говоре чланови 64—68.

У овом истакнутом питању стоји случај спајања општине, јер два села — Грабовац и Горње Точане, прилазе већ постојећој општини горњо-коњушкој и спајају се са овом.

Према томе, питање о избору часника има да се регулише по чл. 63. закона о општинама.

По њему, пак, ново спојена општина бира на заједничком збору председника и одборнике, а села кметове само у том случају, ако их већ немају, а ако их имају, онда их не бирају, него остају стари.

Ово је, у осталом, и са свим умесно, јер села и иначе бирају кметове засебно, те спајање апсолутно не утиче на избор ових.

Уредништво налази да је овако по закону, међутим Државни Савет, у одлуци својој од 16. новембра 1911. год. Бр. 10581, налази, да се у овом случају образује нова општина, и да према чл. 68. закона о општинама треба бирати изнова све општинске часнике.

III

Суд општине јасиковачке, актом својим Бр. 277 пита:

„§ 375 а кривичног закона гласи:

„Ко самовласно завати или присвоји што од општинске или правилтелствене или опште народне земље, томе да се одузме што је заватио, учињену штету да накнади и да се казни од три до тридесет дана затвора, на потом да се упути да код суда подигне редовну тужбу противу оног, у кога се државна земља затекла, ако мисли да на исту јаче право има“.

По члану 94. закона о општинама оваква кривич. дела спадају у надлежност општин. суда, док, међутим, чл. 86 тач. 3. став 6. истог закона наређује; да се кривица овога рода пренесе у надлежност Првостепених Судова, колико се односе на општин. утрине, испусте, и прогоне. Како у овој општини већ има оваквих кривица то се моли Уредништво за објашњење: у чији делокруг суђења долазе оваке кривице? “.

— На ово питање одговарамо:

Кадгод је у питању самовласно заузеће општинске или сеоске шуме, онда истрагу води и казну изриче дотични општински суд, на основу чл. 106. закона о шумама, било да доставу за заузеће чине појединци, било општински пуномоћник.

Кад је у питању заузеће општинских утрина, прогона и т. д. онда опет истрагу води и казну изриче општински суд, само не по горњем законском наређењу него по § 375. а кр. закона, опет, наравно, на доставу појединаца, општинског пуномоћника, или самог суда.

Кад, пак, није у питању кривична одговорност, било што је кривица за самовлашће застарела, било из којих других узрока, те се за повраћај општинске имовине мора да води редован грађански спор, онда су надлежни првостепени судови у смислу тачке 3. чл. 86. закона о општинама.

О овој истој ствари давато је обавештење и у 1910. години, али, види се, да га часници тога суда нису прочитали, те овако задају излишан посао.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Кад је на збору извршен избор више часника, па је жалба изјављена противу избора једног или више, али не свих на томе збору изабраних часника, онда Државни Савет цени правилност избора само оних, противу чијег је избора жалба и изјављена, а не и осталих чији избор жалба не тангира.

30. јануара 1912. године извршен је избор председника, два кмета и једног одборника општине в.....

Живота М., из В.... изјавио је жалбу Државном Савету само противу избора председника, и то због ових неправилности:

1., што противно чл. 52. тач. 2. 5. одељак закона о општинама за председника бирачког одбора није узето лице из средине општинског одбора, већ лице из збора, које нити је одборник нити какав општински часник; и

2., што је новоизабрани председник општине закупац општинске касапске аренде за 1912. г. а сем тога и дужник општинске касе од закупа касапске аренде у прошлој (1911) год. — чл. 105. закона о општинама у вези чл. 71. одељак 4. истог закона.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да је жалитељ изјавио жалбу Државном Савету само противу избора председника, па, према томе, да се у овом случају има ценити питање само о правилности избора председника, а не и осталих часника.

Узимајући у оцену ово питање, а по разматрању односних аката, Одсек је нашао, да се избор председника не може огласити као правилно извршен с тога, што је утврђен навод жалитељев, да је бирачки одбор био састављен према пропису чл. 52 а закона о општинама, а

међутим требало је у овом случају поступити по пропису 5. одељка чл. 52. г.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решено, да се избор председника поништи.

Одлука од 2. марта 1912. г. № 1614.

Надзорна власт дужна је узети у оцену жалбу, изјављену противу одлуке општинског одбора о разрешењу општ. часника, без обзира на то, што је та одлука одборска донесена на основу предлога надзорне власти.

Надзорна власт решењем својим од 9. фебруара 1912. г. № 1335, а на основу чл. 148. закона о општинама, предложила је одбору општине м.... да В. Ј., председника, и С. С. и С. О., кметове исте општине, разреши од дужности, због више неправилности, почињених у званичној дужности.

Општински одбор усвојио је предлог надзорне власти и донео одлуку 16. фебруара 1912. год., да се председник и кметови разреше од дужности.

Противу ове одлуке општинског одбора, разрешени председник и кметови изјавили су жалбу надзорној власти, молећи је, да одлуку одбора поништи.

Надзорна власт решењем својим од 20. фебруара 1912. год. № 1889 известила је жалитеље, да се у разматрање одлуке општинског одбора не може упуштати, пошто је разрешење потекло на предлог њен (надзорне власти), те је самим тим одлука одборска постала извршном (чл. 148. закона о општинама).

Разрешени часници изјавили су жалбу Државном Савету и у њој навели, да решење надзорне власти не одговара закону из ових разлога:

Безразложно је и неумесно позивање на чл. 148. закона о општинама, јер тај законски пропис нигде не вели, да нема места жалби на решење одборско, када се оно доноси на предлог надзорне власти. Ако је тај предлог неумесан, а одбор га прими и усвоји, зар да таква једна противзаконска одлука ужива заштиту закона? Нити је то тенденција поменутог законског прописа, нити је то у осталом логично.

Други став чл. 170. закона о општинама баш изриком каже, да на све одлуке одборске има места жалби надзорној власти. Ту се и не вели, да, ако се одлука одборска заснива на предлогу надзорне власти, да у том случају нема места жалби на ту одлуку. Да је законодавац то хтео, он би то свакако казао, исто онако, као што је лимитативно побројао све случајеве, када су одборске одлуке одмах извршне.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не одговара закону с тога, што је надзорна власт била дужна према пропису II одељка чл. 170. закона о општинама узети у разматрање и решавање жалбу жалитеља противу одлуке општинског одбора о њиховом разрешењу, без обзира на то, што је та одборска одлука потекла услед предлога саме надзорне власти.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 7. марта 1912. год. № 2866.

Све жалбе и незадовољства противу одлука и решења свију административних, судских и општинских власти ако не буду снабдевени довољном таксом по закону о таксама, власт ће завести у протокол, па затим оставити у акта.

Љубомир П., председник, и Миливоје М., благајник општине п..., кажњени су пресудом надзорне власти од 20. августа 1911. године № 12901 са по 150 динара, због тога, што нису на крају сваког месеца родовно предавали школској благајни одговарајућу дванаестину по сразмери покупљених општинских прихода или приреза, за издржавање школе по школском буџету (чл. 157. тач. 4. у вези чл. 167. о закона о општинама).

Противу ове пресуде кажњени председник и благајник изјавили су заједнички жалбу Државном Савету и на ову утиснули свега пет дин. таксе.

Надзорна власт, налазећи да су жалници по ТБр. 52 закона о таксама били обавезни да утисну сваки по пет динара, дакле свега 10 дин. таксе, решењем од 22. новембра 1911. год. № 13248 оставила је жалбу, на основу чл. 15. става III зак. о таксама, у акта, а своју пресуду, као извршну, упутила извршном одељку на извршење.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, јер је донесено према пропису чл. 15. закона о таксама. С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решио, да се жалба одбаца као неумесна. Одлука од 17. марта 1912. г., № 3082.

Један случај неумесног поништаја одлуке општинског одбора.

Одбор општине београдске на свом састанку од 10. априла 1909. год. донео је одлуку № 4493, да прима оферат Милована Л., да излиферије општини за њене потребе 10.000 м³ дрва, по 7-35 дин. од кубног метра, а под условима које је сам Мил. Л. изнео у свом оферту од 7. априла 1909. год. Крајњи рок за лиферивање ових дрва сам Мил. Л. оставио је за 30. новембра 1909. год., што је и одбор општински усвојио.

Мил. Л. почео је да лиферије дрва, па је извесну количину и излифериовао. Доцније, услед стицаја разних околности, престао је са лиферивањем, о чему је, писмом својим од 24. новембра 1909. г. известис општину, да, ако она сматра да он није испунио уговор својом кривицом, — да му задржи кауцију у 1000 дин. Доцније пак упутио је другу представку и тражио, да му се кауција у 1000 дин. врати, пошто даље лиферивање не може да изврши само за то, што нема подвозних средстава, а тај узрок није могао предвидети.

Поводом овога, одбор општински донео је одлуку 13. априла 1911. године № 9322 и молиоца одбио од тражења.

Незадовољан овом одлуком, Милован је изјавио жалбу Министру Унутрашњих Дела и тражио, да се одлука, са разлога изнетих у жалби, поништи.

Министар Унутрашњих Дела решењем од 10. фебруара 1912. год. № 2375, а на основу чл. 152. закона о општинама, задржао је од извршења ову одлуку са ових разлога:

Поменутом одлуком повређено је право својине кауцираног новца жалитељевог, јер када је законом о општинама стављено у дужност општинском одбору, да он решава о набавкама, онда је одбор био једино надлежан, да донесе дефинитивну одлуку о условима жалитељевим, које је овај ставио у погледу начина и времена лиферивања дрва, пошто му је понуду примио. Одбор такву одлуку није донео, и према томе овде нема закљученог уговора између њега и општине, услед чега одбор није ни могао, на основу своје одлуке, одузимати жалнициу положену кауцију — § 462. и 465. грађ. суд. пост.

По жалби општинског пуномоћника, III Одсек Државног Савета нашао је, да ожалбено решење не може остати у снази с тога, што Министар Унутрашњих Дела, као непосредна надзорна власт над општинском београдском, ово своје решење није могао засновати на пропису члана 152. закона о општинама, јер Мил. Л. није тражио, да се одборска одлука задржи од извршења, већ да се као незаконита поништи, те је према томе у овом случају требало поступити по II одељку чл. 170. зак. о општинама.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решио да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 3. марта 1912. г. № 1716.

Поступајући по овој одлуци Државног Савета, Министар се понова упустио у разматрање овог предмета, па је нашао, да ожалбена одборска одлука не одговара закону са разлога, напред изложених у решењу П. № 2375, и да ту противзакону одборску одлуку, по изјављеној жалби, треба поништити на основу II одељка чл. 170. закона о општинама. С тога је решењем од 7. марта 1912. г. П. № 4468 поништио ожалбену одборску одлуку.

По жалби општинског пуномоћника, III Одсек Државног Савета нашао је, да ожалбено решење Министра Унутрашњих Дела не може остати у снази с тога, што се из послатих акта види, да је општински одбор одлуком својом од 18. априла 1909. год. № 4493. пристао, да Мил. Л. лиферије општини београдској одређену количину дрва по условима, које је он сам у свом оферту предложио, па извесну количину дрва већ излифериовао, те је према томе одбор имао основа, да му положену кауцију задржи, кад целу количину дрва, према поднетим условима, није могао да излиферије.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се ожалбено решење Министрово поништи.

Одлука од 19. марта 1912. г. №

Јос. Н. Ст.

Првостепени Судови разматрају пресуде и решења донета само по оним иступним делима, за које су предвиђене казне у § 310. крив. зак.

(Одлука Касационог Суда од 1. октобра 1911. год. Бр. 12254.)

Јаков Д. оvd. оптужио је кварту савамалском Стојана Т. и Настаса К. оvd. за крађу камена. Пресудом овога кварта тужени су извињени кривичне одговорности у смислу § 4. и 5б. Полиц. Уредбе, а тужилац је упућен био надлежном суду да тамо докаже право својине камена. По жалби тужиоцевој, у први мах, Управа града огласила се била за ненадлежну да разматра одлуку кварта, јер је налазила, да представљена радња тужених спада под одредбу III части крив. зак. — § 391. крив. зак. —, које дело по §§ 15 и 16. Полиц. Уредбе, подлежи коначном разматрању првост. суда. Како се и суд огласио за ненадлежног за разматрање овога предмета, налазећи да је овде у питању право својине камена, — грађански део пресуде — то је Управа града Београда доставила овај предмет Касационом Суду, да он у смислу § 41. кр. пост. реши покренуто питање о надлежности. Касациони Суд је нашао: да овде не може бити, у законском смислу, сукоба власти за разматрање. Прописима §§ 15. и 16. Полиц. Уредбе предвиђено је, да првостепени судови разматрају пресуде и решења донета по иступним делима, за која су предвиђене казне у § 310. крив. зак., што овде није случај, јер горња пресуда не садржи ниједну од казна предвиђених у овом зак. пропису. Поменута „пресуда“ представља само једну *наредбу* власти, којом се упућује ток истраге и која ће наредба од стране првостеп. суда, у погледу законитости, бити цењена тек ако би дошла *казна* као последица непоступања по овој наредби, па би се осуђени тада жално. Тиме ова наредба губи и карактер административног спора, те се њено разматрање не може, *по жалби*, стављати у *дужност* старијој административној власти, већ се њено разматрање има резервисати за суд, на случај изрицања казне, а по жалби осуђенога. То, што је полиц. власт погрешно једној својој наредби дала назив „пресуда“, мора остати без утицаја, пошто се тиме не може да промени и природи саме ствари, садржина њена...

Полицијске власти, а на среско-градски судови, имају саме да извршују све своје пресуде и осуде, па ма оне биле донете и по каквом специјалном закону.

(Одлука Касац. Суда од 21. марта 1912. Бр. 4222.)

Од како су градско-срески судови отпочели свој рад, често наступају и сукоби о надлежности између њих и полицијске власти. Ради будућег управљања полиц. власти, ми ћемо објављивати важније случајеве оваквих сукоба о надлежности који су били предмет разматрања нашег Касац. Суда, који је, као што је познато, по закону једини и надлежан да свако појављено питање

овакве природе дефинитивно расправи. За сада смо у стању објавити овај конкретни случај, који је расправио Касац. Суд одлуком својом од 21. марта ове год. Бр. 4222.

— Градски и срески суд за срез нишки и град Ниш, представио је Касационом Суду: да се између њега и начелника среза нишког појавио сукоб о надлежности за извршење пресуде поменутог начелника од 21. I 1912. године. Бр. 1059, донете по кривици Л. С. из М., због дела из § 62. железн. полиц. закона. Према овој представци, Касац. је Суд, на основу § 41. крив. пост., расмотрио све акте овога предмета, па је нашао: да је за извршење горепоменуте пресуде, *надлежан начелник среза нишког*, зато, што за оваква извршења одлуке полиц. власти, ниједним законским прописом, као ни законом о градским и среским судовима, нису стављени у надлежност градских и среских судова. Прописима § 10. II одељ. зак. о град. среск. судовима предвиђа се надлежност градских и среских судова само за извршење пресуда и решења Апелационог и првостепених судова и других власти, које су изречно побројане у горепомен. зак. пропису у коме нису предвиђене и одлуке полициских власти; па према томе градски и срески судови и не могу бити надлежни за извршење њихових одлука, већ саме полиц. власти.

Одлуке донете по специјалним законима, о којима је реч у тач. 2. II од. § 10. зак. о срес. и град. судовима, јесу само такве одлуке, које су донете искључиво од првостепених судова, а не од каквих других, па ни полициских власти, како се погрешно наводи у акту начел. ср. нишког Бр. 4524.

Пренос извршења с полициске на судску власт није, дакле, ни извршен тако да полиц. власт престане бити извршна, егзекутивна власт, — него да судска власт сама и извршује своје пресуде и осуде, што је последица начела независности судске од извршне власти.

J.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Јеремија Топаловић, из Белина, привореник власти среза посаво-тамнавског, побегло је из притвора. Он је стар 21 годину раста омалена, у опште приномањаст. Од одела има гуњ од сукна и чакшире од шајка.

Депеша начелника среза посаво-тамнавског Бр. 4292.

Непознати лопови украли су Милану Манојловићу, из Г. Милановца, један челичан сат без капка, са шупљим простором на цифранику где ради секундна казаљка, даље: један прост лапац дубле, новчаник од жуте коже, у коме је

било 15 динара у новцу и 11 ситних дијамантских каменова.

Треба трагати за лоповом и покрађом.

Акт начелства округа рудничког Бр. 1697.

Лазар - Евгеније - Хенри - Саломон, индустријалац а пређе вице конзул републике Аргентине, чију слику износимо, одговара за фалсификат.

Родом је из Арлона у Белгији, стар 38 год., стаса средњег, чеда висока, браде округле, косе

Лазар - Евгеније - Хенри - Соломон.

и бркова угасито смеђих: од особених знакова има: горња усница испупчена, горњи зуби ретки.

У моменту одласка имао је потпуно црно одело.

Акт Антропом. Полиц. Одељења АБр. 528.

Драгољуб - Драгомир - Николић, осуђеник београдског казниног завода, чију слику

износимо, побегло је. Родом је из Букуровца, среза и округа крагујевачког, стар 24 године, раста средњег, очију жућкасто-зелених, косе црне, бркова плавих; од особених знакова има: на средњем прсту леве руке на првој фаланзи белегу од посекотине неправилна облика величине 2.05 см.; на долактице леве руке белегу од посекотине праве линије, правца косог, величине 2.5 см. за 10 см. изнад превоја шаке стране унутрашње; на средини леве обрве белегу од посекотине права линија, правца кос, величине 2 см., и младеж величине просног зрна за 2.5 см. испод и лево од левог угла уста.

Од одела на себи однео је: један црн гуњ, чакшире и шајкачу.

Акт београдског казниног завода Бр. 1908.

Препоручује се полициским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуते властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

ТРАЖЕ СЕ

Исак А. Маца, трговац из Ниша, отумарао је незнано кул. Он је стар 42 године, сувоњав, омален, приномањаст, танак, нос дугуљастог, очију граорастих, бркова малих, у одељу грађанском.

Депеша начелства округа нишког Бр. 9819.

Милтену - Милану Марковићу, тежаку из Мокре, има да се саопшти решење начелника среза бело-паланачког Бр. 1128, али се не зна његово место борављења.

На случај проналаска треба известити поменућу власт, те да пошаље решење ради саопштења.

О непроналаску такође треба одговорити. Акт начелника среза бело-паланачког Бр. 2862.

КРАЂЕ СТОКЕ

Груји Поповићу, из Жидиља, украден је коњ алатаст, без роваша, са жигом „О“.

Депеша начелника среза деспотовачког Бр. 4102.

Обраћа се пажња свима полициским и општинским властима на ову покрађу.

МАНГУП СТОКА

Код среске власти у Пожаревцу налазе се две мангуп кобиле, маторе по 3 године, лаке доратасте. Једна је од њих брњаста — лисаста, у обе задње ноге и леву предњу чарапаста.

Тражи се сопственик.

Депеша начелника среза пожаревачког Бр. 5779.